

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul ordinului directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor cu privire la reglementarea condițiilor de examinare a petițiilor ce vizează chestiuni de ordin execuțional penal

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Ordinului directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor cu privire la reglementarea condițiilor de examinare a petițiilor ce vizează chestiuni de ordin execuțional penal este elaborat de Administrația Națională a Penitenciarelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul ordinului cu privire la reglementarea condițiilor de examinare a petițiilor ce vizează chestiuni de ordin execuțional penal a fost elaborat în contextul modificărilor operate în Codul de executare, prin Legea nr. 451/2023, în vigoare din 13 februarie 2024, ce au avut drept scop îmbunătățirea mecanismelor și proceselor inerente executării pedepsei privative de liberate de către deținuți, inclusiv în chestiunile ce vizează dreptul la petiționare al acestora.

Astfel, potrivit prevederilor art. 210¹ alin. (2) din Codul de executare, *procedura detaliată privind dreptul la petiționare și corespondență se reglementează prin actul intern al Administrației Naționale a Penitenciarelor*. De asemenea, conform alin. (7) al aceluiași articol, *petițiile care vizează chestiuni de ordin execuțional-penal se examinează numai de către autoritatea competentă de soluționare a chestiunii invocate, potrivit competențelor aprobate prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor, celelalte fiind examinate în conformitate cu procedura prevăzute de Codul administrativ*.

Pe altă cale, în conformitate cu art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ, normele codului nu se aplică în privința *raporturilor juridice ale autorităților publice care acționează în baza Codului contravențional sau Codului penal*.

Prin urmare, noile modificări impun necesitatea elaborării unui act normativ infra-legal (ordin al directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor), pentru a reglementa detaliat modalitatea și competențele instituționale de soluționare a petițiilor adresate de către persoanele deținute în instituțiile penitenciare, precum și delimitarea celor chestiuni de ordin execuțional penal, pentru care nu sunt aplicabile reglementările Codului administrativ.

În prezent, la nivel departamental, prin Manualul de proceduri, sunt reglementate procedurile interne ce vizează modul de examinare a petițiilor în cadrul instituțiilor din sistemul administrației penitenciare. Cu toate acestea, procedurile respective nu oferă o reglementare amplă a tuturor chestiunilor, în special privind petițiile adresate de către deținuți sau în numele acestora.

Prin urmare, scopul proiectului constă în reglementarea procedurii de

examinare a petițiilor adresate instituțiilor sistemului administrației penitenciare pe subiecte de ordin execuțional penal (aferent domeniului punerii în executare a arestului contravențional, arestului preventiv și pedepselor penale privative de libertate), în corespundere cu modificările introduse în Codul de executare și instituirea unor instrumente armonizate pentru a asigura o abordare uniformă în cadrul sistemului administrației penitenciare în procesul de examinare a petițiilor ce vizează chestiuni de ordin execuțional penal.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de ordin cu privire la reglementarea condițiilor de examinare a petițiilor ce vizează chestiuni de ordin execuțional penal cuprinde două elemente esențiale, necesare în procedura de examinare a acestor categorii de petiții, și anume: 1) aprobarea Nomenclatorului competențelor privind examinarea petițiilor ce vizează chestiuni de ordin execuțional penal, conform anexei nr. 1 (în continuare – Nomenclator) și 2) aprobarea Instrucțiunii privind condițiile de examinare a petițiilor ce vizează chestiunile de ordin execuțional penal conform anexei nr. 2 (în continuare – Instrucțiune).

Nomenclatorul este expus sub forma unui tabel, ce cuprinde enumerarea potențialelor chestiuni ce pot fi invocate de către deținuți în petiții, grupate pe domenii-cheie specifice executării pedepsei privative de libertate. La fel, pe lângă obiectul petiției, se indică expres instituția competentă în soluționarea chestiunii abordate și termenul de examinare. Astfel, prin Nomenclator se instituie o delimitare clară a competențelor de examinare a chestiunilor abordate de către deținuți în petițiile adresate instituțiilor penitenciare și Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Instrucțiunea detaliază aspectele relevante privind procedura de soluționare a petițiilor ce vizează chestiunile de ordin execuțional penal, fiind structurată în 4 capitole și 3 anexe.

Capitolul I conține dispoziții generale privind obiectul de reglementare, cu accentuarea faptului că procedura administrativă de examinare a petițiilor ce vizează chestiuni de ordin execuțional penal se desfășoară conform prevederilor instrucțiunii, și numai în măsura nereglementată, se aplică corespunzător dispozițiile cărții a doua din Codul administrativ, cu excepția titlului V.

În Capitolul II, se descrie modul de gestionare a acestor categorii de petiții, fiind statuate reguli referitoare la:

- competența de examinare conform Nomenclatorului și instrumentul de redirectionare în cazul adresării către o instituție necompetentă;
- modalitatea depunerii petițiilor - în scris, electronic, prin fax ori verbal;
- sarcinile persoanelor responsabile de înregistrarea petițiilor/persoanelor desemnate pentru colectarea petițiilor;
- dotarea cu căsuțe poștale a secțiilor de deținere, destinate pentru colectarea petițiilor;
- aspecte privind elementele obligatorii necesare a fi indicate în petiție,

- petițiile anonime și petițiile adresate repetat;
- modalitatea de depunere a petițiilor;
 - cheltuielile și procedura de asigurare a expedierii petițiilor condamnaților adulți care nu dispun de mijloace bănești din motive ce nu le pot fi imputate și ale condamnaților minori.

Capitolul III conține reglementări privind termenul de examinare a petițiilor, posibilitatea prelungirii termenului respectiv.

Capitolul IV statuează norme privind procedura de examinare propriu-zisă a petițiilor, sarcinile executorului, structura scrisorii de răspuns, calea de atac ce poate fi utilizată în cazul dezacordului cu scrisoarea de răspuns, precum și alte chestiuni relevante ce derivă din procesul de examinare.

Corespunzător normelor din Instrucțiune, sunt prezentate actele-model ce pot fi întocmite în procesul de examinare, fiind expuse în cele 3 anexe, după cum urmează: dovada de înregistrare a petiție (anexa nr. 1); scrisoare de răspuns (anexa nr. 2) și formularul actului de notificare (anexa nr. 3).

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect se va realiza în limita alocațiilor bugetare aprobate.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

În urma aprobării proiectului de ordin este necesară actualizarea procedurilor aprobate prin Ordinul directorului Departamentului Instituțiilor Penitenciare (denumirea autorității la acel moment), nr.586/2016 cu privire la aprobarea Manualului de proceduri al sistemului penitenciar.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițiativa de elaborare a actului normativ a fost publicat pe pagina web oficială a Administrației Naționale a Penitenciarelor la 13.02.2024 ([Anunt privind inițierea elaborării proiectului de act normativ \(reglementarea condițiilor de examinare a petițiilor ce vizează chestiuni de ordin execuțional penal\) | ANP - Administrația Națională a Penitenciarelor \(gov.md\)](#)), iar proiectul actului normativ a fost plasat pe pagina web oficială a instituției www.anp.gov.md, la compartimentul *Transparența*, directoriul *Consultări publice*.

7. Constatările expertizei anticorupție

Autorul proiectului a efectuat expertiza anticorupție, în rezultatul căreia s-a constatat că prevederile proiectului actului normativ corespund scopului declarat în nota informativă și sunt potrivite interesului public. Proiectul ordinului directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nu conține factori generatori de riscuri de corupție.

**Șef al Direcției juridice,
dr., comisar principal de justiție**

Alexandru CRUDU